

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра лісового та садово-паркового господарства

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЛІСОВА ПОЛІТИКА»

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)

Галузь знань: Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина

Спеціальність: Н4 Лісове господарство

Освітня програма: Лісове господарство

Освітня програма: Мисливське господарство

Розробник: Андреева Олена Юріївна, д.с.-г.н., професор, професор кафедри лісового та садово-паркового господарства

Інформація про викладача

Викладач (-і)	Андреева Олена Юріївна
Профайл викладача (-ів)	http://surl.li/dxlaql
Контактна інформація	andreieva.olenal1@gmail.com
Сторінка курсу в Moodle	http://m.polissiauniver.edu.ua/course/view.php?id=2943
Консультації	Очні та онлайн консультації через Zoom, Telegram, Viber щоп'ятниці з 13.00 до 17.00

Робоча програма навчальної дисципліни «Лісова політика» затверджена на засіданні кафедри лісового та садово-паркового господарства

Протокол від «31» серпня 2026 р. № 2
Завідувач кафедри

Юрій СІРУК

Погоджено із гарантом
освітньої програми Лісове господарство

(підпис)

(підпис)

Олена АНДРЕЄВА

Погоджено із гарантом
освітньої програми Мисливське господарство

(підпис)

Олександр КРАТЮК

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету лісового господарства та екології

Протокол від «31» серпня 2026 р. № 1

Голова НМК

(підпис)

Олександр КРАТЮК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма	заочна форма
Загальна кількість кредитів – 3 годин -90 змістових модулів – 2	Галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
	Спеціальність Н4 Лісове господарство	2-й	2-й
		Семестр	
		3-й	3-й
		Лекції	
	Рівень вищої освіти: <i>Другий (магістерський)</i>	10 год.	4 год
		Практичні	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		66 год.	82 год.
		Форма підсумкового контролю:	
		залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є набуття студентами теоретичних знань і практичних навичок щодо формування та реалізації державної політики в галузі лісових відносин, спрямованої на ефективну охорону, збереження, відтворення та збалансоване використання лісових ресурсів.

Завдання навчальної дисципліни полягає у розширенні світогляду студентів стосовно суті лісової політики, її принципів, цілей, завдань та основних компонентів; набутті теоретичних знань та практичних вмінь щодо розроблення і реалізації ефективної системи інструментів лісової політики в галузі фінансового, екологічного та соціального права; поглибленні знань щодо сутності та завдань державного регулювання й управління у сфері лісових відносин, а також щодо повноважень різних органів влади та їх функцій у формуванні й реалізації лісової політики; поглибленні практичних вмінь щодо управління лісами на засадах сталого розвитку та механізму практичної реалізації відповідних йому підходів; набутті знань щодо механізму участі громадськості у формуванні та реалізації лісової політики.

Передумовами вивчення дисципліни є володіння базовими знаннями з лісівництва.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетентностей:

а) інтегральної: *ІК. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері лісового і мисливського господарства.*

б) загальних (ЗК):

ЗК 5. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

в) спеціальних/фахових (СК/ФК):

СК 1. Здатність критично осмислювати проблеми лісового господарства й дотичні міждисциплінарні проблеми та приймати ефективні рішення щодо їх вирішення.

СК 2. Здатність забезпечувати сталий розвиток лісового господарства.

*СК 4. Здатність розробляти та реалізовувати поточні та стратегічні плани розвитку підприємств лісової галузі, беручи до уваги ресурси, ризики, а також економічні, правові та екологічні аспекти. *

СК 6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення для формування в них екологічного мислення, свідомості та відповідальності за стан довкілля.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН 1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері лісового господарства та є основою для оригінального мислення, забезпечення сталого розвитку та проведення досліджень.

РН 3. Приймати ефективні рішення з питань лісового господарства, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

РН 10. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань лісового господарства та дотичних проблем до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати: сутність та основні поняття лісової політики; принципи лісової політики, її компоненти, цілі та задачі; сутність та призначення інструментів лісової політики; пріоритети лісової політики як складової екологічної політики; лісове законодавство України, зокрема, ратифіковані міжнародні угоди; роль і

функції держави у формуванні та реалізації лісової політики; сутність концепції управління лісами на засадах сталого розвитку в розрізі її екологічної, економічної та соціальної складових; особливості лісової сертифікації як інструменту лісової політики України; можливості участі громадськості у формуванні та реалізації лісової політики, прийнятті рішень щодо лісів та лісового господарства; досвід зарубіжних країн щодо формування та реалізації лісової політики;

ВМІТИ: орієнтуватись у поняттях лісової політики, а також структурі еколого-економічних і суспільних відносин; аналізувати національну лісову політику, виокремлюючи її сильні та слабкі сторони й формуючи шляхи вдосконалення; визначати стратегічні пріоритети лісової політики, зокрема, з урахуванням пріоритетів концепції управління лісами на засадах сталого розвитку; формувати цілі та задачі лісової політики з урахуванням національних особливостей лісокористування, міжнародних зобов'язань у сфері забезпечення екологічно збалансованого, економічно ефективного та соціально орієнтованого ведення лісового господарства; формувати систему інструментів для реалізації цілей та задач лісової політики; забезпечувати практичну реалізацію стандартів лісової сертифікації в частині системи ведення лісового господарства та ланцюга постачання лісопродукції; сприяти дотриманню законодавчих прав громадськості щодо участі у формуванні та реалізації лісової політики.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково такі soft skills:

- аналітичне та критичне мислення – вміння аналізувати складні взаємозв'язки між екологічними потребами суспільства, економічними інтересами бізнесу та законодавчими обмеженнями;
- навички командної роботи та професійної комунікації – здатність знаходити компроміс між протилежними інтересами різних сторін (держава, лісокористувачі, деревообробники, екологічні громадські організації, місцеві громади);
- адаптивність та здатність вирішувати нестандартні завдання – здатність реагувати на глобальні виклики (кліматичні зміни, оновлення європейського законодавства, зміни світового ринку деревини) та коригувати стратегії відповідно до нових умов;
- прийняття стратегічних рішень – формування бачення довгострокових наслідків управлінських дій у сфері сталого розвитку та раціонального природокористування;

- ефективна комунікація — вміння аргументовано та переконливо відстоювати екологічні та лісівничі ініціативи перед публічною аудиторією, органами влади чи стейкхолдерами;
- етичність та соціальна відповідальність — усвідомлення важливості принципу екологічної справедливості, збереження біорізноманіття для майбутніх поколінь та прозорості в управлінні публічними ресурсами.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. Теоретичні засади лісової політики. Основні принципи, компоненти, цілі та задачі.

1. Мета і завдання дисципліни. Місце і роль лісової політики на сучасному етапі розвитку суспільства та лісової галузі.
2. Принципи лісової політики як вихідні положення її формування та реалізації.
3. Цілі та задачі лісової політики.

Тема 2. Інструменти лісової політики.

1. Класифікація інструментів лісової політики України.
2. Типологічна характеристика інструментів лісової політики.
3. Інструменти лісової політики в галузі фінансового, екологічного та соціального права.

Тема 3. Роль і функції держави у формуванні та реалізації лісової політики.

1. Функції держави: законодавча, контрольна.
2. Типи моделей управління державними лісами: комплексна, роздільна, передачі повноважень.
3. Напрями і етапи реформування організаційної структури державних органів управління та господарювання в лісовій галузі України.

Змістовий модуль 2

Тема 4. Управління лісами на засадах сталого розвитку

1. Сутність концепції сталого розвитку. Екологічні, економічні, соціальні та політичні аспекти сталого розвитку.
2. Концепція управління лісами на засадах сталого розвитку.
3. Критерії та індикатори управління лісами на засадах сталого розвитку: сутність та формування під час міжнародних ініціатив.

Тема 5. Лісова сертифікація як ринковий інструмент лісової політики

1. Передумови розвитку лісової сертифікації. Лісова сертифікація як відповідь на глобальні виклики.
2. Типологічна характеристика лісової сертифікації як інструменту лісової політики.
3. Стан та перспективи лісової сертифікації в Україні.

Тема 6. Участь громадськості у процесі прийняття рішень щодо управління лісами та лісовим господарством

1. Чинники, що визначають актуальність участі громадськості в управлінні лісами та лісовим господарством.
2. Форми доступу громадськості до інформації, зокрема, про ліси та лісове господарство.
3. Заходи щодо підвищення ефективності інформування та активізації участі громадськості у прийнятті рішень щодо управління лісами та лісовим господарством в контексті провадження національної лісової політики.

4. Структура навчальної дисципліни

Структура курсу	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		лекції	практ.	лаб	сам.р.		Лекції	практ.	лаб	сам.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1										
Тема 1. Теоретичні засади лісової політики. Основні принципи, компоненти, цілі та задачі	14	1	2	-	11	15	0,5	0,5	-	14
Тема 2. Інструменти лісової політики	15	2	2	-	11	15	0,5	0,5	-	14
Тема 3. Роль і функції держави у формуванні та реалізації лісової політики.	16	2	3	-	11	15	1	1	-	13
Разом за змістовним модулем 1	45	5	7	-	33	45	2	2	-	41
Змістовий модуль 2										
Тема 4. Управління лісами на засадах сталого розвитку	16	2	3	-	11	15	1	1	-	13
Тема 5. Лісова сертифікація як ринковий інструмент лісової політики	15	2	2	-	11	15	0,5	0,5	-	14
Тема 6. Участь громадськості у процесі прийняття рішень щодо управління лісами та лісовим господарством	14	1	2	-	11	15	0,5	0,5	-	14

Разом за змістовним модулем 1	45	5	7	-	33	45	2	2	-	41
Усього годин	90	10	14	-	66	90	4	4	-	82

5. Теми практичних занять

№ з/п	Тема	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1				
1	T1	Лісова політика в контексті світових тенденцій у сфері економічного розвитку та збереження довкілля	2	0,5
2	T2	Аналіз інструментів лісової політики України	2	0,5
3	T3	Державне регулювання та управління у сфері лісових відносин	3	1
Змістовий модуль 2				
4	T4	Концепція управління лісами на засадах сталого розвитку: екологічний, економічний та соціальний аспекти	3	1
5	T5	Загальні вимоги щодо сертифікації	2	0,5
6	T6	Участь громадськості у здійсненні державної регуляторної політики	2	0,5
Разом			14	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1			
1.	Тема 1. Місце і роль лісової політики на сучасному етапі розвитку суспільства та лісової галузі. Кейс: Складові лісової політики України в контексті державної політики. Доповідь: «Історія розвитку лісової політики за кордоном та в Україні». Есе: «Лісова політика як процес реалізації державної влади в лісовому секторі». Практикум: Дослідити державне регулювання у сфері лісових відносин та його інструменти.	11	14
2.	Тема 2. Класифікація інструментів лісової політики України. Кейс: Інструменти лісової політики в галузі фінансового, екологічного та соціального права. Доповідь: «Лісове законодавство як фундамент лісових відносин». Есе: «Закони та підзаконні нормативно-правові акти диференційованого та уніфікованого характеру». Практикум: Напрями удосконалення законодавства в контексті формування та реалізації лісової політики України.	11	14
3.	Тема 3. Роль держави у забезпеченні умов для розвитку лісової галузі. Кейс: Принципи формування державних інституцій, відповідальних за ліси. Аналіз розподілу державних функцій у сфері управління лісами в Україні. Доповідь: «Типи моделей управління державними лісами: комплексна, роздільна, передачі повноважень». Есе: «Напрями реформування організаційної структури державних органів управління та господарювання в лісовій галузі України».	11	13

	Практикум: Проаналізуйте пріоритети реформування системи управління лісами та лісовим господарством України		
Змістовий модуль 2.			
4.	Тема 4. Сутність концепції сталого розвитку. Екологічні, економічні, соціальні та політичні аспекти сталого розвитку. Кейс: Глобальні цілі сталого розвитку. Концепція управління лісами на засадах сталого розвитку: сутність та історичні аспекти. Доповідь: «Чинники формування концепції управління лісами на засадах сталого розвитку». Есе: «Критерії та індикатори управління лісами на засадах сталого розвитку: сутність та формування під час міжнародних ініціатив». Практикум: Опишіть значення критеріїв та індикаторів управління лісами на засадах сталого розвитку для покращання практики ведення лісового господарства.	11	13
5.	Тема 5. Лісова сертифікація як відповідь на глобальні виклики. Кейс: Типологічна характеристика лісової сертифікації як інструменту лісової політики. Доповідь: «Лісова сертифікація як інструмент практичної реалізації принципів управління лісами на засадах сталого розвитку». Есе: «Чинники інтенсифікації розвитку лісової сертифікації у світі та Україні. Типова структура процесу лісової сертифікації». Практикум: Дослідити стан та перспективи лісової сертифікації в Україні.	11	14
6.	Тема 6. Чинники, що визначають актуальність участі громадськості в управлінні лісами та лісовим господарством. Кейс: Законодавчо-правові засади доступу громадськості до інформації. Доповідь: «Інформація за порядком доступу: відкрита, з обмеженим доступом». Есе: «Запити та звернення як інструменти реалізації права громадськості на отримання інформації». Практикум: Законодавчо-правові засади участі громадськості у прийнятті рішень щодо управління лісами та лісовим господарством.	11	14
Разом		66	82

7. Методи навчання

Методи навчання пропонуються розробником, виходячи з академічної автономії викладача, та відображають фактичну роботу зі здобувачами вищої освіти.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- вербальні методи (лекція, пояснення);
- наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- практичні методи (виконання різних видів завдань прикладного характеру);
- ситуаційний метод;
- метод командної роботи, мозковий штурм;
- метод гейміфікованого навчання;

- *методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, підготовка доповідей, написання наукових статей/тез);*

8. Форми контролю і методи оцінювання

(у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Основними видами контролю результатів навчання під час вивчення дисципліни «Лісова політика» є: поточний, періодичний і підсумковий.

Поточний контроль здійснюється у формі усного та письмового опитування, тестування, виконання завдань самостійної роботи, підготовки презентацій та аналітичних оглядів. За сукупністю певних тем здійснюється періодичний контроль у вигляді модульних контрольних робіт і кейсів.

Після вивчення курсу застосовується підсумковий контроль у формі заліку. Підсумкова оцінка визначається як середнє арифметичне значення оцінювання знань і вмінь здобувача вищої освіти за поточний та підсумковий контроль за 5-бальною системою з наступним переведенням в 100-бальну шляхом множення середнього значення на коефіцієнт переведення 20. Здобувач вищої освіти одержує підсумкову оцінку за залікову навчальну дисципліну, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів. Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни. Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

9. Питання для підсумкового контролю (орієнтовні)

1. Назвіть напрями внутрішньої та зовнішньої політики держави.
2. Дайте визначення та розкрийте зміст терміну «лісова політика».
3. Охарактеризуйте складові лісової політики України в контексті державної політики.
4. Охарактеризуйте основні історичні етапи розвитку лісової політики України.
7. Назвіть та охарактеризуйте рівні лісової політики.
8. Дайте характеристику мети та завдань міжнародного рівня лісової політики й чинників, які його визначають.

9. Охарактеризуйте світові тенденції у сфері захисту та збереження довкілля (зелена економіка, циркулярна економіка).

10. Поясніть мету та сутність державного регулювання лісокористування в Україні.

11. Назвіть інструменти державного регулювання лісокористування в Україні.

12. Як впливають міжнародні співтовариства на лісову політику держави?

13. Які основні завдання лісової політики України на сучасному етапі розвитку галузі та держави?

14. Назвіть основні складові (суб'єкти) лісової політики та дайте їхню коротку характеристику.

15. Назвіть принципи лісової політики.

16. Розкрийте зміст принципу єдності лісової політики на території держави.

17. Розкрийте зміст принципу багатоукладності та правової рівності різних форм власності на ліси.

18. Розкрийте зміст принципу державного управління лісами.

19. Розкрийте зміст принципу передбачуваності рішень державної влади в галузі лісових відносин.

20. Розкрийте зміст принципу економічного зацікавлення суб'єктів господарської діяльності галузей лісового сектора.

21. Розкрийте зміст принципу платності та цільового характеру лісокористування.

22. Розкрийте зміст принципу реалізації державного контролю за використанням, охороною, збереженням та відтворенням лісових ресурсів.

23. Розкрийте зміст принципу прозорості процесу прийняття рішень щодо лісів та лісового господарства із залученням громадськості на основі консультаційних процедур.

24. Назвіть та охарактеризуйте компоненти лісової політики й механізм їх практичної реалізації.

25. Поясніть сутність економічного компонента лісової політики.

26. Охарактеризуйте сутність екологічного компонента лісової політики.

27. Поясніть сутність соціального компонента лісової політики.

28. Назвіть та охарактеризуйте цілі лісової політики.

29. Назвіть основні задачі лісової політики.

30. Розкрийте зміст задачі лісової політики, що пов'язана з розвитком ринкових відносин у лісовому господарстві.

31. Як впливає загальнодержавна політика України на реалізацію цілей та задач лісової політики?

32. Поясніть зміст поняття «інструменти лісової політики».

33. Назвіть суб'єктів лісових відносин та поясніть як впливають на них інструменти лісової політики.
34. Наведіть класифікацію інструментів лісової політики (Синякевич І. М.).
35. Назвіть блоки інструментів лісової політики відповідно до виробничих чинників лісового господарства та дайте їм коротку характеристику.
36. Назвіть складові та охарактеризуйте призначення лісового законодавства України.
37. Які закони та підзаконні нормативно-правові акти уніфікованого та диференційованого характеру є складовими застосовного законодавства України у сфері лісових відносин?
38. Розкрийте зміст єдиної державної системи електронного обліку деревини відповідно до законодавства України.
39. Поясніть значення електронного обліку деревини у проведенні моніторингу внутрішнього споживання вітчизняних лісоматеріалів необроблених.
40. Поясніть сутність та застосування сертифікату про походження лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів для здійснення експортних операцій як інструменту лісової політики України.
41. Розкрийте зміст статей Конституції України, які є основою екологічного та лісового права.
42. Яка роль Лісового кодексу України в регулюванні правових відносин у лісовій галузі?
43. Охарактеризуйте структуру Лісового кодексу України.
44. Охарактеризуйте процес формування та реалізації лісової політики у розрізі його етапів та окресліть місце у ньому інструментів лісової політики.
45. Як реалізується контрольна функція держави в лісовій політиці?
46. У чому полягає функція підтримки держави в лісовій галузі?
47. Назвіть організації в Україні, які реалізують функцію підтримки держави в лісовій галузі, та поясніть напрями їхньої діяльності.
48. Назвіть повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства.
49. Назвіть та поясніть принципи формування державних інституцій, відповідальних за ліси.
50. Охарактеризуйте комплексну модель управління державними лісами.
51. Охарактеризуйте роздільну модель управління державними лісами.
52. Охарактеризуйте управління державними лісами на основі моделі передачі повноважень.
53. Охарактеризуйте напрями реформування організаційної структури державних органів управління та господарювання в лісовій галузі України.
54. Охарактеризуйте на основі законодавства пріоритети реформування системи управління лісами та лісовим господарством України.

55. Дайте визначення та коротке тлумачення терміну «сталий розвиток».
56. На досягнення яких цілей спрямований сталий розвиток?
57. Назвіть та коротко охарактеризуйте стратегічні пріоритети лісової політики України.
58. У чому суть міжнародних ініціатив із формування глобальної екологічної політики?
59. Які основні документи прийняті на конференції ООН з навколишнього середовища та розвитку в Ріо-де-Жанейро (1992 р.)? Розкрийте зміст цих документів.
60. Дайте визначення терміну «управління лісами на засадах сталого розвитку».
61. Назвіть та охарактеризуйте принципи управління лісами на засадах сталого розвитку.
62. Дайте визначення критеріїв та індикаторів управління лісами на засадах сталого розвитку.
63. Поясніть значення критеріїв та індикаторів як інструменту міжнародної та національної лісової політики.
64. Назвіть передумови виникнення лісової сертифікації.
65. Дайте визначення та розкрийте зміст поняття «лісова сертифікація».
66. Наведіть типологічну характеристику лісової сертифікації як інструменту лісової політики.
67. Поясніть значення лісової сертифікації як ринкового інструменту лісової політики.
68. Поясніть значення лісової сертифікації як інструменту практичної реалізації принципів управління лісами на засадах сталого розвитку.
69. Назвіть чинники інтенсифікації розвитку лісової сертифікації у світі та Україні.
70. Охарактеризуйте типову структуру процесу лісової сертифікації.
71. Охарактеризуйте складові елементи лісової сертифікації.
72. Розкрийте особливості лісової сертифікації за схемою FSC.
73. Назвіть та охарактеризуйте принципи лісової сертифікації за схемою FSC.
74. Розкрийте особливості лісової сертифікації за схемою PEFC.
75. Назвіть проблемні аспекти розвитку лісової сертифікації в Україні.
76. Охарактеризуйте перспективи лісової сертифікації в Україні.
77. Охарактеризуйте законодавчо-правові засади доступу громадськості до інформації.
78. Поясніть, до якої інформації відповідно до законодавства України не може бути обмежено доступ.

79. Назвіть перелік відомостей, що становлять службову інформацію у Державному агентстві лісових ресурсів України.

80. Назвіть та охарактеризуйте форми доступу громадськості до інформації.

81. Поясніть, яким чином здійснюють реалізацію права громадськості на подання запиту та звернення відповідно до законодавства України.

82. Охарактеризуйте законодавчо-правові засади участі громадськості у прийнятті управлінських рішень.

83. Охарактеризуйте форми консультування громадськості відповідно до законодавства України.

84. Назвіть та охарактеризуйте засоби участі громадськості у прийнятті управлінських рішень.

85. Поясніть принцип «прозорості та врахування громадської думки» державної регуляторної політики України.

86. Назвіть права громадян, суб'єктів господарювання, їх об'єднань, наукових установ та консультативно-дорадчих органів у здійсненні державної регуляторної політики відповідно до законодавства України.

87. Назвіть етапи державної регуляторної політики України, де законодавством передбачена можливість участі громадськості у процесі прийняття рішень.

88. Назвіть та поясніть складові механізму участі громадськості у формуванні та реалізації лісової політики.

89. Поясніть, як здійснюють реалізацію загальних форм та засобів участі громадськості в управлінні лісами та лісовим господарством.

90. Сертифікат про походження лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів для здійснення експортних операцій як інструменту лісової політики України.

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Розподіл балів оцінювання знань здобувачів вищої освіти у семестрі за видами навчальних занять з дисципліни «Лісова політика».

Поточний та періодичний контроль						Підсумковий контроль		Сума балів	
Змістовний модуль 1			Змістовний модуль 2						Індивідуальне самостійне завдання
T1	T2	T3	T4	T5	T6				
5	5	5	5	5	5	0-5	0-5	0-100	

Оцінювання кожного з виконаних практичних завдань здійснюється за такими критеріями:

5 балів – здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки;

4 бали – здобувач вищої освіти достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки;

3 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки;

2 бали – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань;

1 бал – здобувач вищої освіти не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді;

0 балів – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Під час оцінювання знань і вмінь здобувачів можуть бути враховані результати навчання, отримані у **неформальній освіті**. Для цього, здобувач освіти, що має підтвердження про результати навчання у неформальній освіті (сертифікат, диплом чи інший документ), звертається із письмовою заявою в деканат факультету і складає підсумковий контроль предметній комісії. Наявність підтверджуючих документів є підставою для зарахування окремої теми лекційного чи практичного заняття, змістовного модуля чи всього навчального

матеріалу дисципліни за умови, що програма неформальної освіти повністю відповідає робочій програмі дисципліни.

Шкала оцінювання: університетська та 100-бальна

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Для заліку
60-100	Зараховано
менше 60	Не зараховано

11. Політики дисципліни

Політики курсу «Моніторинг лісових пожеж» вибудовуються із урахуванням норм законодавства України щодо академічної доброчесності, у т. ч. щодо використання штучного інтелекту, та регламентних документів щодо організації навчання у Поліському університеті.

Політика щодо відвідування: задля успішного засвоєння теоретичних знань і формування психологічних компетентностей здобувачі освіти зобов'язані регулярно відвідувати заняття, брати активну участь у обговоренні ключових питань із теми, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи.

Політика щодо дедлайнів: індивідуальні та самостійні роботи здобувачі освіти мають здавати вчасно, відповідно до плану заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, участь у конференціях, тривога, відсутність світла тощо) термін зарахування навчальних завдань може бути подовжений за погодженням із викладачем курсу. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, зараховуються зі зниженням оцінки.

Політика щодо комунікації із викладачем: у разі виникнення певних труднощів при вивченні дисципліни здобувач освіти може звертатися до викладача у години консультацій за додатковими роз'ясненнями.

6. Ключові терміни навчальної дисципліни

№	Термін	Відповідник англійською мовою
1	Лісова політика	Forest policy
2	Інструменти лісової політики	Forest policy instruments
3	Концепція управління лісами	Forest management concept
4	Лісова сертифікація	Forest certification
5	Компоненти лісової політики	Components of forest policy
6	Сталий розвиток	Sustainable development
7	Право власності на ліси	Forest ownership
8	Пріоритети лісової політики	Forest policy priorities
9	Лісове законодавство	Forest legislation
10	Відтворення лісових ресурсів	Restoration of forest resources
11	Індикатори управління лісами	Forest management indicators
12	Лісовий кодекс України	Forest Code of Ukraine

13. Рекомендована література

Основна:

1. Андреева О. Ю. Методичні вказівки до практичних занять з навчальної дисципліни «Лісова політика» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності «Лісове господарство». Житомир: Поліський національний університет, 2025. 16 с.
2. Андреева О. Ю. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Лісова політика» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності «Лісове господарство» Житомир: Поліський національний університет, 2025. 26 с.
3. Довідник з лісового фонду України за матеріалами державного обліку лісів станом на 01.01.2011 року. Ірпінь, 2012. 130 с.
4. Лакида П. І., Павліщук О. П., Карпук А. І., Кравець П. В. Лісова політика : навч. посіб. Корсунь-Шевченківський : ФОП Майдаченко І. С., 2019. 227 с.
5. Лакида П. І., Кравець П. В. Лісова політика України в перехідний період: проблеми та стратегія. *Аграрна наука і освіта*. Київ, НАУ. 2001. Т. 2. №1-2. С. 95–99.
6. Лісова політика України. Умови реалізації та пріоритети / М. Попков та ін. *Правозастосування в лісовому господарстві України*. 2013. URL: http://lespravo.com.ua/art/325Lisova_politika_Ukraini._Umovi_realizacii_ta_prioriteti/
7. Лісова політика: теорія і практика : монографія / Синякевич І. М. та ін. ; за ред. І. М. Синякевича. Львів : ЛА «Піраміда», 2008. 612 с.
8. Лісовий Кодекс України : постанова Верховної Ради України від 21.01.94 р. № 3852-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text>.

Додаткова:

9. Екологізація лісокористування в контексті подолання глобальних екологічних загроз : монографія / Синякевич І. М. та ін. ; за ред. І. М. Синякевича. Львів : Камула, 2014. 592 с.
10. Інституційна розбудова лісової сертифікації в Україні / Кравець П. В. та ін. ; за ред. П. В. Кравця. Київ : ННЦ ІАЕ, 2009. 250 с.
11. Карпук А.І. Економічне регулювання лісокористування в ринкових умовах : монографія. Луцьк : ПВД «Твердиня». 2012. 492 с.
12. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. Київ : Преса України, 1997. 80 с.
13. Краснов В.П., В.І. Ткачук, О.О. Орлов. Довідник спеціаліста лісового господарства. Житомир – Новоград-Волинський: НОВОГрад. 2013. 436 с.
14. Підліснюк В. Сталий розвиток суспільства: 25 запитань та відповідей : посіб. Київ : Поліграф-експрес, 2001. 28 с.
15. Поляков М. О. Права власності як засіб лісової політики. *Науковий вісник НАУ*. Київ : НАУ, 2000. № 25. С. 88–94.
16. Полякова Л. В. Моделі управління державними лісами. URL: <https://ekoinform.com.ua/?p=5208>.

17. Проблеми доступу місцевого населення до лісових ресурсів та незаконні рубки в лісах Карпат і Західного Полісся : монографія / Чернявський М. В. та ін. ; за ред. М. В. Чернявського, І. П. Соловія, Я. В. Геника. Львів : Зелений Хрест, Ліга-Прес, 2011. 256 с.
18. Соловій І. П. Політика сталого розвитку лісового сектора економіки: парадигма та інструменти : монографія. Львів : РВВ НЛТУ України, ТзОВ «Ліга-Прес», 2010. 368 с.
19. Стратегічний план розвитку лісового сектору України : матеріали українсько-шведського проєкту. Київ, 2000. 80 с.
20. Таллерт Л., Полякова Л. Організація роботи з громадськістю у лісовому господарстві : метод. посіб. Київ : Атіка, 2008. 140 с.
21. Участь громадськості в управлінні лісовим господарством : практ. посібн. / П. В. Кравець та ін. ; за ред. П. В. Кравця. Київ : Компринт, 2012. 56 с.
22. Як громади управляють лісами. Досвід громадського лісогосподарювання у різних країнах світу. Львів : ТОК «Галицька видавнича спілка», 2010. 63 с. URL: http://www.forza.org.ua/sites/default/files/communityforestry_ukrweb.pdf.
23. Синякевич І. М., Дейнека А. М., Соловій І. П. Лісова політика : підручник / за ред. І. М. Синякевича. Київ : Знання, 2013. 323 с.
24. Синякевич І. М. Лісова політика : підручник. Львів : ЗУКЦ, 2005. 224 с.

12. Електронні інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційний ресурс (книжковий фонд, періодика, фонди на електронних носіях тощо) бібліотеки університету, Житомирської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Олега Ольжича (<http://www.lib.zt.ua/>, 10014, м. Житомир, Новий бульвар, (0412) 37-84-33), Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/>, Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3 +380 (44) 525-81-04) та інших бібліотек (на розсуд викладача).
2. Інституційний репозитарій університету (наукові статті, автореферати дисертацій та дисертації, навчальні матеріали, студентські роботи, матеріали конференцій, патенти, комп'ютерні програми, статистичні матеріали, навчальні об'єкти, наукові звіти).
3. Навчальне середовище Moodle <http://m.polissiauniver.edu.ua/>